

REPUBLIKA SRBIJA
MINISTARSTVO FINANSIJA
Uprava carina
148-04-030-13-3/2015
26.01.2015. godine
B e o g r a d

Na osnovu člana 255. stav 2. Carinskog zakona („Službeni glasnik RS“ br. br. 73/03 i 18/10 - dr. zakon), a u vezi sa članom 310. stav 1. Carinskog zakona („Sl. glasnik RS“, br. 18/10 i 111/12) direktor Uprave carina donosi:

OBJAŠNJENJE
ZA PRIMENU SISTEMA TIR

Osnova za sprovođenje sistema TIR u carinskom postupku je "Carinska Konvencija o međunarodnom prevozu robe na osnovu TIR karneta" - prihvaćena 1975. godine u Ženevi (u daljem tekstu – Konvencija TIR). Skraćenica je od reči *Transport International par la Rout*, što znači *međunarodni prevoz stvari*. TIR karnet je međunarodna carinska tranzitna isprava kojom se pojednostavljaju carinske formalnosti u međunarodnom prevozu robe.

U skladu sa odredbama člana 6. TIR Konvencije propisano je da svaka strana ugovornica može da ovlasti udruženja da izdaju TIR karnet, neposredno ili preko odgovarajućih udruženja i da deluju kao garanti, sve dok je ispunjen minimum uslova i zahteva, navedenih u prilogu 9. Deo I. Konvencije TIR. Na osnovu navedenih odredaba, Uprava carina Republike Srbije ovlastila je Privrednu komoru Srbije, Udruženje za saobraćaj i telekomunikacije, da izdaje i garantuje karnete na području Republike Srbije.

Konvencija TIR primenjuje se samo za prevoz robe, bez pretovara, u drumskim vozilima, skupu vozila ili kontejnerima, preko jedne ili više granica, između carinarnica polaska jedne strane ugovornice i carinarnice odredišta druge ili iste strane ugovornice, pod uslovom da se jedan deo puta, od početka do okončanja operacije TIR, obavlja drumom (čl. 2 Konvencije TIR).

1. OSNOVNI POJMOVI I NJIHOVO ZNAČENJE

Osnovni pojmovi u Konvenciji TIR imaju sledeće značenje:

- **"POSTUPAK TIR"** - označava deo prevoza TIR koji se u ugovornoj strani vrši od otpremne ili ulazne carinske ispostave (usputne) do odredišne ili izlazne carinske ispostave (usputne).
- **„KARNET TIR“** - obrazac koji može da sadrži 4, 6, 14 ili 20 listova, a koristi se za sprovođenje postupka TIR;
- **„PREVOZ TIR“** - označava prevoz tereta između bar dve zemlje ugovornice, od otpremne carinske ispostave do odredišne carinske ispostave, u postupku koji se naziva postupak TIR;
- **„DRŽALAC KARNETA TIR“** - lice kome je izdat karnet TIR u skladu sa odredbama Konvencije. Držalač je odgovoran za prijavljivanje drumskog vozila, skupa vozila ili kontejnera, zajedno s teretom i karnetom TIR koji se na njega odnosi u polaznoj carinskoj ispostavi, usputnim carinskim ispostavama i odredišnoj carinskoj ispostavi, kao i za poštovanje svih odgovarajućih odredaba Konvencije;
- **„UDRUŽENJE GARANT“** – označava udruženje koje su nadležni carinski organi neke strane ugovornice ovlastili da bude garant za lica koja koriste TIR postupak;
- **„POČETAK POSTUPKA TIR“** - znači da je drumska vozila, skup vozila ili kontejner dopremljeno radi kontrole otpremnoj ili ulaznoj carinskoj ispostavi (usputnoj), zajedno s robom i karnetom TIR koji se odnosi na robu utovarenu u vozilo/kontejner i da je carinska ispostava prihvatile karnet TIR;
- **„KUPON“** (voucher, volet) - deo je lista i karneta TIR koji se odvaja iz kompletata. Komplet karneta TIR se sastoji od belih listova koji služe za otvaranje postupka TIR u polaznim ili ulaznim usputnim carinarnicama (označenih neparnim brojevima) i zelenih listova koji služe za zaključivanje postupka TIR u odredišnoj ili izlaznoj usputnoj carinarnici (označenih parnim brojevima). Zeleni kupon je perforacijom podeljen na donji manji deo (potvrda prijema robe polaznoj carinarnici) i gornji veći deo (manifest) koji zadržava odredišna carinarnica;
- **„TALON“** (souche, counterfoil) - deo lista koji trajno ostaje u kompletu TIR. Kuponi i taloni međusobno su odvojeni perforacijom tako da se kupon lako može odvojiti od talona;
- **„POLAZNA CARINARNICA“** označava bilo koju carinsku ispostavu ugovorne strane u kojoj počinje postupak TIR za prevoz celog ili dela tereta. U smislu postupka TIR, nije nužno da je polazna carinarnica ujedno i carinarnica koja obavlja izvozno carinjene;
- **„USPUTNA CARINARNICA“** - svaka carinska ispostava države ugovornice koja je član Konvencije, a preko koje se prevozi roba po postupku TIR;
- **„ODREDIŠNA CARINARNICA“** – označava carinsku ispostavu u kojoj se postupak TIR završava za prevoz celog ili dela tereta;
- **“ZAVRŠETAK POSTUPKA TIR”** - znači da je drumska vozila, skup vozila ili kontejner dopremljeno radi kontrole odredišnoj ili izlaznoj carinskoj ispostavi (usputnoj), zajedno s robom i karnetom TIR koji se odnosi na robu utovarenu na vozilo/kontejner. Završetak

postupka može biti delimičan ili potpun. Delimičan završetak znači da je drumske vozilo s robom i karnetom dopremljeno odredišnoj ispostavi gde je izvršen delimičan istovar. Potpun završetak znači da je drumske vozilo zajedno sa robom (ili ostatkom robe ako je bilo prethodnih delimičnih istovara) i karnetom TIR dopremljeno poslednjoj odredišnoj ispostavi radi kontrole;

- **"OKONČANJE POSTUPKA TIR"** – podrazumeva potvrdu nadležnih carinskih organa da je postupak TIR ispravno završen na teritoriji ugovorne strane;
- **„TEŠKA ILI KABASTA ROBA“** - (engleski - „Heavy or bulky goods“, francuski- „Marchandises pondereuses ou volomineuses“) označava svaki teški ili kabasti teret koji se zbog svoje težine, veličine ili prirode obično ne prevozi u zatvorenem drumskom vozilu ili zatvorenom kontejneru.

2. KONTROLISANI PRISTUP SISTEMU TIR

2.1. Postupak odobravanja fizičkim i pravnim licima za korišćenje karneta TIR

Delom II Priloga 9, revidirane Konvencije TIR propisan je minimum uslova i zahteva koje treba da ispunjavaju lica koja žele da koriste TIR sistem, kao i organi koji odobravaju pristup sistemu TIR.

Lice zainteresovano za obavljanje prevoza po sistemu TIR dužno je da se, u postupku odobravanja prevoza, sa potrebnom dokumentacijom obrati Privrednoj komori Srbije – Udruženje za saobraćaj i telekomunikacije, koja će, ukoliko se saglasi sa zahtevom popuniti i overiti odobrenje na propisanom MAF obrascu (MAF – Model Authorization Form) i overeno odobrenje proslediti Upravi carina Srbije.Uprava carina Srbije, nakon sprovedenih provera podnosioca zahteva u pogledu ispunjenosti uslova propisanih Konvencijom izdaje i overava ovlašćenja srpskim prevoznicima za prevoz robe pod TIR obeležjem.

2.2. Postupak odobravanja vozila, odnosno kontejnera

Da bi se roba prevozila na osnovu sistema TIR pod carinskim obeležjem, drumske vozilo, odnosno kontejner mora, u pogledu tehničkih uslova, konstrukcije i opreme, ispunjavati uslove koji su propisani Prilogom 2, odnosno Prilogom 7. Konvencije TIR. Ako su uslovi ispunjeni, carinarnice izdaju **Uverenje o odobrenju drumskog vozila ili kontejnera za prevoz robe pod carinskim obeležjem**. Rok važnosti Uverenja je dve godine. Uverenja načelno prihvataju sve ugovorne strane Konvencije i moraju se nalaziti u drumskom vozilu tokom prevoza robe u postupku TIR.

Po isteku gore navedenog roka i u slučaju da su carinski organi stavili službenu belešku (primedbu u Uverenju o odobrenju) ili, po potrebi, radi obnavljanja odobrenja, drumska vozila ili kontejneri moraju se prijaviti za pregled ovlašćenim nadležnim organima zemlje u kojoj je vozilo registrovano (ili ako su u pitanju neregistrovana vozila, nadležnim organima zemlje u kojoj je vlasnik ili korisnik nastanjen).

Odobrenje za međunarodni prevoz robe pod carinskim obeležjem izdaje se samo za drumska vozila čiji su odeljci za robu konstruisani i opremljeni tako:

- a) da se nikakva roba ne može izvaditi iz ili uneti u zapečaćeni deo vozila bez ostavljanja vidljivih tragova pokušaja ili bez povreda carinskih plombi;
- b) da se na njih mogu lako i uspešno staviti carinske plombe;
- v) da ne sadrže skriveni prostor u kome se roba može sakriti;
- g) da svi prostori u koje se može staviti roba budu lako pristupačni za carinske preglede.

2.3 . Postupak izdavanja uverenja u Republici Srbiji

Uprava carina Srbije je propisala svojim aktom 01/1.3 broj D-11326/1 od 10.07.2006. godine, da samo određene carinske ispostave u okviru carinarnice mogu vršiti pregled drumskog vozila za prevoz robe pod carinskim obeležjem (**prilog 1 ovog akta**). Zahtevi se podnose mesno nadležnoj carinarnici, prema mestu sedišta podnosioca zahteva, odnosno **prema sedištu logističkih centara**, uz prilaganje/plaćanje administrativne takse - tarifni broj 58, u skladu sa Zakonom o republičkim administrativnim taksama („Sl. glasnik RS“, br. 43/2003,.....93/2012, 65/13-dr.zakon). Takođe uz zahtev se prilažu fotografije vozila (tovarnog prostora) koje moraju biti novijeg datuma i koje se odnose tačno na određeno vozilo, fotokopija saobraćajne dozvole, **fotokopija Uzorka obrasca odobrenja na propisanom obrascu, tzv - MAF, ukoliko podnositelj zahteva isti poseduje, kao i ostala dokumentacija**.

Ustupanje TIR karneta među prevoznicima nije dozvoljeno. **Izuzetak važi za vozila data u najam. U tom slučaju Uverenje o odobrenju vozila glasi na vlasnika vozila – najmodavca, dok će nosilac TIR karnet biti prevoznik – najmoprimac.** Odnos najma dokazuje se ugovorom o najmu, pa će u ovom slučaju preduzeće koje podnosi zahtev za Uverenje o odobrenju za drumske vozila pored navedenih dokumenata priložiti i kopiju Ugovora o zakupu/najmu. Ugovor o zakupu/najmu kao i Uverenje o odobrenju mora biti u vozilu do kraja tranzita koji se odvija uz primenu karneta TIR.

Da bi se roba prevozila na osnovu sistema TIR pod carinskim obeležjem, drumske vozilo mora, u pogledu konstrukcije i opreme, ispunjavati uslove koji su propisani **Prilogom 2, odnosno Prilogom 7, Konvencije TIR**.

Ako su ti uslovi ispunjeni, carinarnice izdaju Uverenje o odobrenju drumskega vozila ili kontejnera za prevoz robe pod carinskim obeležjem, čija je važnost dve godine, međutim, ukoliko je reč o **Uverenju o odobrenju vozila koje glasi na najmodavca (vlasnika vozila), treba voditi računa da se Uverenje odobrava samo na rok trajanja najma/zakupa**.

Uverenje o odobrenju za drumske vozila, mora biti važeće do kraja tranzita koji se odvija uz primenu TIR karneta, **načelno ga prihvataju sve ugovorne strane Konvencije i moraju se nalaziti u drumskom vozilu**.

Uprava carina Srbije sačinila je Izveštaje o odobrenju za TIR vozila, čijom upotrebotom će se obezbediti efikasnija kontrola tehničkih karakteristika teretnih vozila.

Navedeni Izveštaji grupisani su po vrstama i tipovima drumske teretnih vozila i koncipirani su tako da tretiraju sve delove teretnih vozila čija provera i određena konstrukcija je bitna za zauzimanje stava o ispunjenosti uslova propisanih **Prilogom 2 Konvencije TIR**, i to:

- Izveštaj o odobrenju za TIR za standardno vozilo sa čvrstim stranama – uključujući vozila sa rashladnim uređajima (**u prilogu 2 ovog akta**),
- Izveštaj o odobrenju za TIR za vozila sa stranama i pomičnim ciradama (**u prilogu 3 ovog akta**),
- Izveštaj o odobrenju za TIR za vozila sa stranama i pomičnim ciradama – trake i kuke (**u prilogu 4 ovog akta**),
- Izveštaj o odobrenju za TIR Aneks - pregled hidraulične rampe prilikom utovara/istovara (**u prilogu 5 ovog akta**),
- Izveštaj o odobrenju za TIR za vozila – cisterne za prevoz tečnih tereta (**u prilogu 6 ovog akta**),
- Izveštaj o odobrenju za TIR za kombi vozila (**u prilogu 7 ovog akta**).

Prilikom neposrednog odlučivanja od strane imenovane komisije, ovlašćeni carinski službenici koristiće određeni tip izveštaja, štampan u dva primerka, i u prazne kućice sa leve strane štiklirati one stavke za koje smatraju da su ispunjene. Na kraju provere tehničkih uslova određenog vozila, komisija će obeležiti rubriku „odobreno“ ili „nije odobreno“ i u drugom slučaju obrazložiti u izveštaju razloge (rubrika na kraju izveštaja, donji desni ugao), nakon čega će se članovi komisije na predviđenom mestu, na kraju izveštaja i potpisati.

Ukoliko su ispunjeni svi uslovi, carinarnica overava i zadržava jedan primerak izveštaja i dokumenta koje je priložio podnositelj zahteva, a drugi primerak se uručuje podnosiocu zahteva.

Ukoliko uslovi nisu ispunjeni, uočeni nedostaci i primedbe se evidentiraju u izveštaju i zahtev se vraća podnosiocu do otklanjanja nedostataka, nakon čega će komisija ponovo proveriti uslove ispunjenosti iz navoda.

Uverenje o odobrenju drumskega vozila za prevoz robe pod carinskim obeležjem, na osnovu izveštaja o pregledu, izdaje nadležna carinarnica na obrascu iz Priloga 4. Konvencije i Priloga 8 ovog akta, a uverenje o odobrenju kontejnera na jednom od obrazaca iz Priloga 7. Dodatak 2 i 3 Konvencije i Priloga 9 i 9a ovog akta.

2.4 . Postupak za unošenje primedbi u Uverenju o odobrenju

Kada se ustanovi da odobreno drumske vozilo koje vrši prevoz robe na osnovu TIR karneta ima veće nedostatke, carinski organi mogu ili da ne dozvole da vozilo nastavi prevoz na osnovu TIR karneta na carinskom području Republike Srbije ili da dozvole, uz preduzimanje potrebnih mera predostrožnosti u pogledu bezbednosti.

U oba slučaja carinski organi u rubriku 10. Uverenja o odobrenju unose odgovarajuće primedbe. Kada se drumske vozilo vrati u stanje koje opravdava njegovo odobravanje, vozilo treba prijaviti nadležnim organima strane ugovornice koji obnavljaju važnost Uverenja tako što u rubriku 11. unose napomenu „OTKLANJANJE NEDOSTATAKA“. Ovom napomenom se poništavaju ranije primedbe. Drumske vozilo u čijem se Uverenju nalazi primedba u rubrici 10.,

ne može da se koristi za prevoz robe na osnovu TIR karneta, sve dok se ne vrati u zadovoljavajuće stanje i dok se primedba u rubrici 10. ne poništi na gore navedeni način.

Uz svaku napomenu, odnosno primedbu u Uverenju o odobrenju unosi se datum i overa nadležnih organa.

Ukoliko se na drumskom vozilu ustanove nedostaci koji su, po mišljenju carinskih organa, od manjeg značaja i ne predstavljaju opasnost za mogućnost krijumčarenja može se odobriti dalja upotreba tog drumskog vozila za prevoz robe na osnovu karneta TIR. Držalač Uverenja o odobrenju obaveštava se o tim nedostacima i dužan je da u određenom vremenskom roku dovede svoje vozilo u zadovoljavajuće stanje.

Ukoliko drumsko vozilo više ne ispunjava tehničke uslove koji su propisani za njegovo odobrenje, vozilo se mora, pre upotrebe za prevoz robe na osnovu karneta TIR, dovesti u stanje koje je opravdalo izdavanje odobrenja, odnosno u stanje ispunjenosti tehničkih uslova.

Ako se promene osnovne karakteristike drumskog vozila, izdato odobrenje za to vozilo više ne važi, a nadležni organ ga može ponovo izdati pre nego što se drumska vozila upotrebni za prevoz robe na osnovu TIR karneta.

Ako je uverenje već izdato a carinarnica tokom kasnije upotrebe vozila utvrdi da vozilo po pitanju tehničkih uslova ima znatne nedostatke, carinarnica mora zahtevati da se vozilo dovede u ispravno stanje, o čemu upisuje primedbu u polje 10. Uverenja o odobrenju. Vozilo koje u polju 10. uverenja ima upisanu primedbu, ne sme se koristiti za prevoz pod karnetom TIR sve do trenutka stavljanja takve primedbe van snage napomenom u polju 11.

U trenutku kada je domaće vozilo ili prikolica vraćena u ispravno stanje, carinarnica ga pregleda i odobrava, a zatim ponovo izdaje Uverenje o odobrenju tako što u polje 11. Uverenja upiše napomenu kojom stavlja van snage ranije primedbe.

3 TIR KARNET

TIR karnet koji je izdat od strane Međunarodnog udruženja za drumske prevoznike **IRU** sa sedištem u Ženevi i nacionalnog garantnog udruženja (izdavača), **overen pečatima i potpisima istih i propisno popunjeno od strane vozara**, predstavlja carinski tranzitni dokument i međunarodnu važeću garanciju za robu koja se prevozi na osnovu TIR karneta.

Nacionalno garantno udruženje određuje rok važnosti TIR karneta prilikom njegovog izdavanja i zato se na svakom TIR karnetu mora upisati do kog datuma prevoznik može podneti carinarnici TIR karnet radi odobravanja prevoza. Važenje TIR karnet označeno je u polju 1. korica karneta i smatra se da je TIR karnet važeći ako je polazna carinarnica otpremila robu najkasnije poslednjeg dana važenja TIR karneta, bez obzira da li će roba stići u odredišnu ili usputnu carinarnicu nakon isteka važenja TIR karneta.

Uverenje o odobrenju za drumska vozila, međutim, mora biti važeće do kraja tranzita koji se odvija uz primenu TIR karneta.

Prevoz pod TIR karnetom može obavljati samo prevoznik koji je naveden u polju 3. na korici TIR karneta. Ustupanje TIR karneta među prevoznicima nije dozvoljeno. U slučajevima

kada se radi o vozilima datim u najam, Uverenje o odobrenju vozila glasi na vlasnika vozila – najmodavca, dok će TIR karnet glasiti na prevoznika – najmoprimca. Odnos najma dokazuje se ugovorom o najmu.

TIR karnet se popunjava za jedno putovanje drumskog vozila ili kontejnera. Sadrži onoliko kupona za carinska zaduživanja i razduživanja koliko je neophodno za odnosnu tranzitnu operaciju. **Komplet od dva kupona i dva talona koristi se u svakoj zemlji gde se sporovodi prevoz robe pod TIR karnetom.**

TIR karnet se može popuniti i za skup vozila ili za više kontejnera koji su utovareni na jedno drumske vozilo ili na skup vozila. U tom slučaju u spisku robe, odnosno robnom manifestu, u karnetu TIR, treba odvojeno naznačiti sadržaj svakog vozila u skupu vozila ili svakog kontejnera.

Takođe, za jedno vozilo/prevozno sredstvo mogu se popuniti dva TIR karneta, ukoliko su potpuno odvojeni tovarni prostori, odnosno za svaki tovarni prostor može se izdati jedan TIR karnet.

U okviru posla međunarodnog drumskog prevoza može biti uključeno više polaznih i odredišnih carinarnica, s tim da ih ukupno najviše može biti četiri. Otpremne, kao i odredišne ispostave se mogu nalaziti u različitim državama.

3.1. Obrazac i upotreba TIR karneta

TIR karnet sastoji se od dva lista korica (jedinstvene žute boje), robnog manifesta br.1/ 2, – spiska robe (tzv. žuti manifest, takođe specifične žute boje), serije kupona i talona (gde su listovi obeleženi brojem 1. veoma svetle žute boje a listovi obeleženi brojem 2. zelene boje), obrazaca zapisnika o nalazu (specifične žute boje) i identifikacione kartice na poleđini (korici) TIR karneta. TIR karnet može da ima 4, 6, 14, i 20 setova listova (najmanje 2 lista za zemlju polaska, 2 lista za zemlju odredišta i po potrebi 2 lista za svaku tranzitnu zemlju). Za svaku dodatnu polaznu carinarnicu (ili odredišnu) zahtevaće se dodatna dva lista.

Prva strana TIR karneta koja u isto vreme služi i kao korica karneta, štampana je na francuskom i engleskom jeziku. Na poleđini korica nalaze se ukratko izložena pravila o upotrebi TIR karneta i raspoređena su u tri odeljka: opšte odredbe, način popunjavanja TIR karneta i uputstva u slučaju eventualnih incidenata i nesreća.

Drugi list karneta je robni manifest, (žuti manifest) štampan na jeziku zemlje otpreme ili engleskom jeziku i preko lista je odštampano „*nije za carinu*“ a sa leve strane, na margini, odštampan je tekst „*ovaj obrazac se ne koristi za potrebe kontrole carinskih organa*“ dok se serije kupona i talona broj 1 i 2 i obrazac Zapisnika o nalazu (*Proces-verbal de constat*) štampaju na francuskom jeziku.

Osim ovih listova, TIR karnet sadrži i do 20 setova kupona i talona. Svaki set se sastoji od dva lista - belog i zelenog. List se sastoji iz kupona i talona. Svi listovi su obeleženi uzastopnim brojevima. Beli listovi namenjeni su polaznim i ulaznim carinarnicama, dok su zeleni listovi namenjeni izlaznim, odnosno odredišnim carinarnicama.

Obrazac zapisnika o nalazu (žuti list ispred zadnjih korica) koristi se u slučaju kad je carinsko obeležje oštećeno u toku putovanja, ako je roba uništena ili oštećena a da obeležje nije oštećeno, ili kada je potrebno da se roba pretovari ili da se odmah istovari u određenim nepredviđenim okolnostima.

Identifikaciona kartica sa perforacijom, koja se nalazi na zadnjoj strani korica, koristi se u slučaju kada carinski organi posumnjuju da se radi o prevari. U tom slučaju, carinski organi će otcepiti identifikacionu karticu, istu overiti i dati držaocu karneta TIR umesto samog karneta TIR, a TIR karnet će zadržati.

3.2. Popunjavanje TIR karneta

TIR karnet se popunjava na jeziku zemlje otpreme osim ako carinski organi ne dozvoljavaju upotrebu drugog jezika, a carinski organi tranzitnih zemalja imaju pravo da zahtevaju prevod robnog manifesta na njihov jezik.

U TIR karnetu se ne sme pisati ili brisati preko teksta. Sve ispravke vrše se precrtyavanjem netačnih podataka i dodavanjem, po potrebi, traženih podataka. Uz sve izmene nalaziće se potpis lica koje ih vrši, kao i overa carinskih organa.

Podaci u spisku robe, odnosno robnom manifestu treba da se unesu čitko na svim listovima. U rubrici br.10 (broj i vrsta koleta ili artikla) upisuje se, radi jasne identifikacije i bez dvosmislenosti u odnosu na mere carinskog nadzora, trgovački naziv robe.

Pravila za upotrebu TIR karneta dozvoljavaju korišćenje tovarnih listova kao priloga TIR karnetu čak i kad bi inače bilo dovoljno prostora u spisku robe da se unesu podaci o svoj robi koja se prevozi. Međutim, ovo je dozvoljeno samo ako tovarni listovi sadrže sve podatke koji se zahtevaju u spisku robe, u jasnoj prepoznatljivoj formi i u skladu sa ostalim odredbama.

Kada u spisku robe, odnosno u robnom manifestu u TIR karnetu nema dovoljno prostora za unošenje podataka o svoj robi koja se prevozi, kuponima se mogu pripojiti posebni listovi, istog modela kao što je spisak robe, ili komercijalna dokumenta (npr. tovarni listovi) koja sadrže iste podatke koji se zahtevaju i u spisku robe, odnosno u robnom manifestu. U tom slučaju svi kuponi moraju da sadrže sledeće podatke:

- Broj priloženih listova (rubrika 8) i
- Broj i vrsta koleta ili predmeta , ili ukupna težina robe navedena u priloženim listovima (rub. 9-11).

Kada je TIR karnetom obuhvaćen skup vozila ili više kontejnera, podaci o sadržaju svakog pojedinačnog vozila ili svakog kontejnera navode se u spisku robe, odnosno u robnom manifestu odvojeno. Ispred tih podataka navodi se registarski broj vozila ili identifikacioni broj kontejnera (rubrika 9 spiska robe).

Ako ima više polaznih i odredišnih carinarnica, podaci o robi stavljenoj pod carinski nadzor koji se unose u svakoj carinarnici ili su namenjeni za svaku carinarnicu, upisuju se u spisak robe, odnosno u robni manifest, jasno odvojeni jedni od drugih.

3.2.1. Način popunjavanja prednje strane korica - osnovni podaci

a) Polja koja popunjava nacionalno garantno udruženje – izdavalac karneta prilikom izdavanja

<i>Rubrika 1:</i>	Datum važenja TIR karneta. Smatra se da je karnet pokriven garancijom ako je u polaznoj carinarnici primljen najkasnije na dan isteka važenja, iako se prevoz može završiti nakon tog datuma.
<i>Rubrika 2:</i>	Naziv udruženja garanta države koja je izdala karnet.
<i>Rubrika 3:</i>	Naziv i adresa vlasnika – nosioca/držaoca koji raspolaže TIR karnetom.
<i>Rubrika 4:</i>	Mesto za overu udruženja garanta države koja je izdala karnet i potpis odgovornog lica.
<i>Rubrika 5:</i>	Mesto za potpis sekretara međunarodne organizacije (IRU - Ženeva).

b) Polja koja pre upotrebe ispunjava nosilac/držalac karneta TIR

<i>Rubrika 6:</i>	Upisuje se polazna država ili polazne države, ako se roba utovaruje u više država.
<i>Rubrika 7:</i>	Upisuje se odredišna država ili odredišne države ako se roba istovaruje u više država.
<i>Rubrika 8:</i>	Upisuje se registarski broj vozila ili skupa vozila na koje je utovarena roba koja se prevozi karnetom TIR. Ako se vozilo ili vozila prema propisima matične države ne registriraju, onda se upisuje broj šasije ili šasija.
<i>Rubrika 9:</i>	Upisuje se broj i datum sa Uverenja o odobrenju drumskog vozila za prevoz pod carinskim obeležjima pod TIR karnetom.
<i>Rubrika 10:</i>	Upisuje se identifikacioni broj / brojevi kontejnera ukoliko se roba prevozi u kontejneru / kontejnerima.
<i>Rubrika 11:</i>	Mesto za napomene (kao npr. „HEAVY OR BULKY GOODS“ u slučaju prevoza vangabaritne robe.) .
<i>Rubrika 12:</i>	Mesto za potpis držaoca TIR karneta.

3.2.2. Popis robe (robni manifest)

Prvi list u karnetu je robni manifest, nosi oznaku **VOUCHER No1 / No 2** (kupon br.1/br./2) i naziv „**GOODS MANIFEST**“ (popis robe). Ovaj je list specifične žute boje i trajno ostaje u TIR karnetu. Raspored rubrika od 1 do 17 i njihovo značenje u svim listovima je

potpuno isti, pa se prilikom popunjavanja kupona broj 1/2 istovremeno s tim listom pomoću indiga ispunjavaju i svi kuponi 1. i 2. bele i zelene boje, čak i oni koji neće biti korišćeni. **List označen kao VOUCHER N°1/N°2 žute boje, carinski organi ne overavaju ni u jednoj rubrici.**

Rubrike 1 i 3 - odštampan serijski broj TIR karneta i naziv Union Internationale des Transports Routiers (IRU)

Rubrike od 2 - 15 popunjava nosilac/držalač karneta pre podnošenja polaznoj carinarnici. Svi podaci moraju biti čitko napisani pisaćom mašinom, štampačem ili hemijskom olovkom i moraju biti vidljivi na svim listovima. U suprotnom, karnet TIR se ne prihvata.

Rubrike se popunjavaju na sledeći način:

<i>Rubrika 2:</i>	Upisuju se polazne carinarnice po redu kojim će se roba utovarivati. U jednom prevozu po postupku TIR mogu se pojaviti ukupno četiri polazne i odredišne carinarnice
<i>Rubrika 4:</i>	Upisuju se podaci o nosiocu/držaocu karneta (identifikacioni broj, naziv, adresa, država)
<i>Rubrika 5:</i>	Upisuje se zemlja otpreme
<i>Rubrika 6:</i>	Upisuje se zemlja odredišta
<i>Rubrika 7:</i>	Upisuje se registarska oznaka vozila ili skupa vozila, a ako se roba prevozi u prikolici, upisuje se identifikacijska oznaka prikolice.
<i>Rubrika 8:</i>	Upisuju se podaci o prilaženim ispravama (CMR, packing liste, fakture) koje čine sastavni deo robnog manifesta.. Ako se prevozi roba velikog obima i težine, a na koju se ne mogu postaviti carinska obeležja, zbog identifikacije se mogu priložiti fotografije, skice, nacrti, pa se u tom slučaju prilozi upisuju u ovo polje. Ako se u rubrikama 9. i 10. ne može upisati celokupan spisak roba, dodaje se dodatni popis (manifest) koji sadrži sve potrebne podatke i pripaja svim ispravama potrebnim za taj prevoz, dok se podaci o dodatnom popisu (manifestu) upisuju u rubriku 8.
<i>Rubrika 9:</i>	Upisuju se tovarni prostori kao i broj pakovanja i njihove oznake ako postoje.
<i>Rubrika 10:</i>	Upisuje se, radi jasne identifikacije i bez dvosmislenosti u odnosu na mere carinskog nadzora, trgovački naziv robe, kao i broj i vrsta pakovanja ili predmeta. Ako je prostor u rubrici 10. nedovoljan za upis celokupne količine robe, dodaje se dodatni list s popisom (manifestom), s tim što se upisuje i napomena u rubriku 8.
<i>Rubrika 11:</i>	Upisuje se bruto masa robe u kilogramima.
<i>Rubrike 9,10 i 11:</i>	<i>Moraju biti ispunjene tako da utovarena roba mora biti odvojena u pogledu pojedinih polaznih i odredišnih carinarnica, kao i odvojeno za robu utovarenu u pojedinoj prikolici ili vučnom ili priključnom vozilu.</i>
<i>Rubrika 12:</i>	Upisuje se ukupan broj pakovanja, a u podpolja 1., 2. i 3. se upisuju se nazivi odredišnih carinarnica i broj pakovanja namenjenih svakoj navedenoj

	pojedinačnoj odredišnoj carinarnici. Konvencija TIR dopušta promenu odredišne carinarnica u toku puta (prevoza) robe.
<i>Rubrike 13, 14 i 15:</i>	Mesto za overu odštampane izjave nosioca/držaoca TIR karneta da su podaci uneti u polja od 1. do 12. tačni i potpuni. U rubriku se unose datum, mesto i potpis vlasnika karneta ili njegovog zastupnika, kao i žig.

3.2.3. Kupon broj 1 (bele boje)

Ovaj je kupon namenjen carinskim organima u polaznoj ispostavi (prilikom otvaranja TIR karneta) i usputnim ulaznim / otpremnim ispostavama. Označen je kao „**VOLET No 1**“. Carinski službenik u polaznoj ispostavi u kojoj postupak TIR započinje, ispunjava i overava **rubrike 16. i 17.** na svim kuponima potrebnim za konkretan postupak TIR. U slučaju da postoji više od jedne polazne ispostave, rubrike 16. i 17. se na svim kuponima ispunjavaju tek na poslednjoj polaznoj ispostavi.

U ispostavama u kojima se otprema samo deo robe, popunjavaju se samo listovi (beli i zeleni), koji služe za prevoz do naredne polazne ispostave gde će biti obavljen dotovar robe. Tek poslednja polazna ispostava ispunjava i overava sve listove koji su potrebni za prevoz celokupnog tovara.

Rubrike 18. do 23. neparnog kupona (bele boje) popunjavanje carinski službenik i to tako da podaci budu vidljivi i na prvom sledećem kuponu zelene boje (npr. preko indiga) na sledeći način:

<i>Rubrike 18:</i>	Upisuje se naziv polazne ili ulazne carinarnice.
<i>Rubrika 19:</i>	Ako je otpremna carinska ispostava ujedno i polazna, ova rubrika se ne popunjava. U protivnom, kvadratič se precrtava ako se utvrdi da su carinske plombe neoštećene. U slučaju da su carinske plombe oštećene, postavljaju se nove, polje se ne ispunjava, već se u rubriku 16. svih kupona upisuju identifikacija nove carinske plombe.
<i>Rubrika 20:</i>	Upisuje se datum (rok) do kojeg se vozilo s robom mora prijaviti odredišnoj ispostavi.
<i>Rubrika 21:</i>	U prvo podpolje (veće), upisuje se šifra polazne carinske ispostave. U drugo podpolje (manje) upisuje se šifarska oznaka kontrolnika i redni broj kontrolnika u kojem je zaveden TIR karnet
<i>Rubrika 22:</i>	„Razno“ – Upisuju se razne napomene, a pre svega carinska ispostava kojoj se vozilo mora prijaviti (odredišna carinska ispostava). Ukoliko je propisan plan puta, isti se upisuje u ovu rubriku.
<i>Rubrika 23:</i>	Mesto predviđeno za potpis i faksimil carinskog službenika, datum otpreme i pečat polazne carinske ispostave

Polazna ispostava odvaja Kupon broj 1 i arhivira ga.

3.2.4. Talon br. 1 (bele boje)

Ovaj talon trajno ostaje u karnetu a popunjava ga polazna ili usputna ulazna ispostava na sledeći način:

<i>Rubrika 1:</i>	Naziv polazne carinske ispostave koja je primila/registrovala TIR karnet (identično sa rubrikom 18 kupona)
<i>Rubrika 2:</i>	Upisuje se broj iz kontrolnika u kojem je zaveden TIR karnet (kao i drugo podpolje rubrike 21)
<i>Rubrika 3:</i>	Upisuje se podatak iz rubrike 16, samo ako je otpremna carinska ispostava ujedno i polazna. U drugim slučajevima ova rubrika se popunjava samo u slučaju ako se carinske plombe menjaju i tada će se upisati podatak o carinskim plombama iz rubrike 16
<i>Rubrika 4:</i>	U usputnim ispostavama se precrtava rubrika ako carinske plombe nisu oštećene ili menjane
<i>Rubrika 5:</i>	Upisuju se razne napomene, isto kao i u rubrici 22. kupona broj 1. (odredišna carinska ispostava, propisan plan puta i dr.)
<i>Rubrika 6:</i>	Mesto predviđeno za overu, isto kao i u rubrici 23. kupona broj 1. (potpis i faksimil carinskog službenika, pečat polazne carinske ispostave i datum otpreme)

3.2.5. Kupon br. 2 (zelene boje)

Kupon broj 2 je zelene boje i koristi ga **izlazna ili odredišna carinska ispostava koja popunjava rubrike 24. do 28.** Donji, manji deo kupona (potvrda) šalje se polaznoj ili otpremnoj carinskoj ispostavi kao potvrdu prijema robe, dok se preostali deo kupona broj 2 arhivira. Odredišna carinska ispostava popunjava rubrike na sledeći način:

<i>Rubrika 24:</i>	„Uverenje o razduženju“ – upisuje se naziv carinske ispostave u tranzitu ili odredištu i koja potvrđuje prijem robe i broj pod kojim je taj kupon broj 2 zaveden u Kontrolniku.
<i>Rubrika 25:</i>	Precrtava se kvadrat ako carinska obeležja nisu oštećena
<i>Rubrika 26:</i>	Upisuje se broj pakovanja robe za koji je TIR postupak završen. Popunjava se u odredišnoj carinskoj ispostavi uz potpuno razduženje ili u usputnoj carinskoj ispostavi u kojoj se vrši delimično razduženje robe.

<i>Rubrika 27:</i>	Popunjava se samo u slučajevima nepravilnosti (skinute ili oštećene carinske plombe, nestala roba i dr.) tako što se unese oznaka „R“ (RESERVE) i opiše utvrđeni problem. U zavisnosti od događaja može se popuniti i „ Zapisnik o nalazu “.
<i>Rubrika 28:</i>	Mesto predviđeno za potpis i faksimil carinskog službenika, datum dopreme i pečat odredišne carinske ispostave

3.2.6. Talon br. 2 (zelene boje)

Talon ispunjava usputna izlazna ili odredišna ispostava i to na sledeći način:

<i>Rubrika 1:</i>	Upisuje se naziv odredišne ili usputne izlazne ispostave.
<i>Rubrika 2:</i>	Ako su carinske plombe neoštećene, kvadrat se precrta.
<i>Rubrika 3:</i>	Upisuje se broj istovarenih pakovanja za koje se završava postupak TIR.
<i>Rubrika 4:</i>	Ako su postavljene nove carinske plombe, ista se upisuju u ovu rubriku, u suprotnom se ne popunjava.
<i>Rubrika 5:</i>	Popunjava se samo u slučaju nepravilnosti (skinute ili oštećene carinske plombe, nestala roba i dr.) tako što se unese oznaka „R“ (RESERVE) i opiše utvrđeni problem. Precizno se navode razlozi zbog kojih nije moguće potpuno razdužiti TIR karnet. Popunjavanje ove rubrike vrlo je bitno, jer ukoliko se ne popuni, znači da je TIR karnet razdužen bez primedbi, što onemogućava eventualne kasnije zahteve za plaćanje carine i drugih uvoznih dažbina od udruženja garanta.
<i>Rubrika 6:</i>	Mesto predviđeno za potpis i faksimil carinskog službenika, datum dopreme i pečat odredišne carinske ispostave

Ako je polazna ispostava istovremeno i usputna izlazna, dužna je da popuni i beli i zeleni list, odvoji ih i zajedno arhivira kupone.

4. POSTUPAK SA TIR KARNETOM

4.1. Postupak u polaznoj carinarnici

Iraz „polazna carinarnica“ - označava bilo koju carinsku ispostavu ugovorne strane u kojoj počinje postupak TIR za prevoz celog tereta ili dela tereta. U smislu postupka TIR, nije nužno da je polazna carinarnica ujedno i carinarnica koja obavlja izvozno carinjene.

Kada se TIR karnet podnosi polaznoj carinarnici, za formalno prihvatanje, u njemu moraju biti uneti svi potrebni podaci, osim onih koje unose carinski organi. Uz pravilno popunjten TIR karnet prilaže se i prateća dokumenta (faktura, CMR, izvozna carinska deklaracija

i dr.). Svi podaci koje popunjava nosilac TIR karneta moraju biti čitljivo napisani pisaćom mašinom, odštampani ili rukom-hemijskom olovkom i moraju biti vidljivi na svim listovima, inače se u suprotnom karnet ne prihvata.

Predmetna roba sa vozilom ili prikolicom (koji imaju važeće Uverenje o odobrenju za prevoz robe pod carinskim obeležjem), mora se dovesti na pregled u polaznu carinarnicu.

Radi lakše identifikacije robe mogu se, na zahtev carinarnice, priložiti fotografije, crteži, liste pakovanja ili neki drugi dokument.

Prilikom popunjavanja kupona broj 1 TIR karneta polazna ili ulazna carinarnica u rubriku 20 upisuje rok u kom drumske vozila treba da se prijavi unutrašnjoj odredišnoj carinarnici ili graničnoj carinarnici istupa.

Kada posao prevoza obuhvata istovar u više od jedne carinarnice, neophodno je da se posle delimičnog istovara podatak o tome unese u rubriku 12., u svim preostalim spiskovima robe u TIR karnetu i da se istovremeno na ostalim kuponima, kao i na njihovim talonima unese podatak o novopostavljenim carinskim plombama.

Prilikom delimičnih razduženja robe u TIR postupku, polazna/ulazna carinarnica upisuje šifru prve sledeće carinske ispostave gde se roba istovara. Prva odredišna carinarnica završava tranzit po TIR karnetu i postaje polazna za sledeću carinarnicu gde se roba istovara, odnosno, postupak TIR se ponavlja do konačnog razduženja robe.

U skladu sa odredbama člana 27, a posebno člana 18 ove Konvencije, umesto prvobitno naznačene odredišne carinarnice može da se naznači druga odredišna carinarnica

Pregled u polaznoj carinarnici se vrši u skladu sa principima analize rizika..

Polazna carinarnica mora, pre stavljanja plombi, da proveri stanje odeljka za robu drumskog vozila i stanje kontejnera, a u slučaju odeljka za robu ili kontejnera sa ciradom, stanje cirade i pribora za pričvršćivanje cirada, s obzirom da ova oprema nije obuhvaćena Uverenjem o odobrenju.

Pošto utvrdi da su ispunjene osnovne prepostavke za prevoz robe na osnovu TIR karneta, polazna carinarnica stavlja carinske plombe na drumske vozila ili kontejner, broj i identifikacionu oznaku plombi upisuje u odgovarajuću rubriku TIR karneta, popunjava odgovarajuće rubrike u TIR karnetu i overava ga . Nakon toga otcepljuje kupon broj 1 i zadržava ga.

Kada se radi o više polaznih carinarnica, poslednja polazna carinarnica, kod koje se zaključuje spisak robe, odnosno robni manifest, i koja stavlja poslednja carinska obeležja, popunjava rubrike 16 i 17 u spisku robe, odnosno u robnom manifestu, svih kuponova.

Kada postoji više izvoznih carinskih ispostava moguće je otvoriti TIR karnet na poslednjoj carinskoj ispostavi. TIR karnet je moguće otvoriti i kad je poslednja izvozna carinska ispostava na granici.

Operacija TIR može započeti u unutrašnjoj carinarnici ako takva postoji i tada se sprovodi isti postupak kao i u polaznoj carinarnici. U tom slučaju, u graničnoj carinarnici se sprovodi postupak kao i u usputnoj izlaznoj carinarnici. Međutim, ukoliko operacija TIR započinje u graničnoj carinarnici, sprovodi se isti postupak koji se sprovodi u polaznoj carinarnici i u usputnoj izlaznoj.

4.2. Postupak u usputnim carinarnicama

Izraz „usputna carinarnica“ označava svaku carinsku ispostavu države ugovornice koja je član Konvencije, a preko koje roba u drumskom vozilu, skupu vozila ili kontejneru, ulazi ili napušta državu ugovornicu po postupku TIR.

Drumsko vozilo, skup vozila ili kontejner moraju se u cilju kontrole prijaviti carinskim organima u svakoj usputnoj carinarnici zajedno sa teretom i odgovarajućim TIR karnetom. Uz TIR karnet podnosi se i Uverenje o odobrenju za prevoz pod carinskim plombama.

Roba koja se po postupku TIR prevozi drumskim vozilima, skupom vozila ili kontejnerima neće se, u principu, podvrgavati pregledu u usputnim carinarnicama. Međutim da bi se izbegle zloupotrebe a naročito kada se sumnja u određenu nepravilnost, carinski organi mogu izvršiti pregled robe.

Kao opšte pravilo, osim u slučajevima kada vrše pregled robe, carinski organi u usputnim carinarnicama svake strane ugovornice prihvataju carinska obeležja drugih strana ugovornica, pod uslovom da ista nisu oštećena.

Ako usputna izlazna carinarnica utvrdi da je carinska plomba neoštećena i/ili da je roba u ispravnom stanju, drumsko vozilo ili kontejner, kao i carinska plomba ispravni, popunjava određene rubrike odgovarajućeg kupona broj 2 i talona otcepljuje kupon i dozvoljava istup drumskog vozila ili kontejnera.

Ulagana carinarnica može da vrati prevoznika u izlaznu carinarnicu susedne zemlje ako ustanovi da ta carinarnica nije izvršila carinske formalnosti na zadovoljavajući način. U takvim slučajevima ulagana carinarnica unosi napomenu u TIR karnet namenjenu zainteresovanoj izlaznoj carinarnici susedne zemlje.

4.3. Postupak u usputnoj ulaznoj carinarnici

Pošto vozar podnese TIR karnet usputnoj ulaznoj carinarnici, carinski organi proveravaju da li postoje vidljivi znaci povrede carinskih plombi ili druge okolnosti zbog kojih se može posumnjati na zloupotrebu, da li je roba u ispravnom stanju a dokumenta usaglašena.

Kada se utvrdi da su TIR karnet i prateća dokumenta usaglašeni, drumsko vozilo ili kontejner, kao i carinske plombe ispravni, usputna ulagana carinarnica popunjava određene rubrike narednog raspoloživog seta kupona i odgovarajućih talona, otcepljuje kupon, a zatim odobrava ulazak drumskog vozila ili kontejnera.

Ako carinarnica izvrši pregled robe, ona o tome unosi zabelešku u praznom prostoru na dnu kupona, a u talon upisuje broj novopostavljenih obeležja.

Ako se prilikom pregleda utvrdi da postoje neke nepravilnosti drumsko vozilo ili kontejner mogu privremeno da se zadrže.

4.4. Postupak u odredišnoj carinarnici

Izraz „odredišna carinarnica“ označava carinsku ispostavu u kojoj se završava međunarodni prevoz celog ili dela tereta po TIR postupku.

U skladu sa odredbama Konvencije TIR, odredišna carinarnica može da bude neka druga a ne ona koja je naznačena u TIR karnetu.

Upotreba TIR karneta ograničena je samo za svrhe za koje je TIR karnet namenjen, odnosno za poslove tranzita robe. TIR karnet ne sme da se koristi za neke druge operacije (npr. za skladištenje robe pod carinskim nadzorom) u mestu odredišta.

Tamo gde nije bilo nikakvih nepravilnosti u korišćenju karneta, odredišna carinarnica razdužuje TIR karnet čim se nad robom, koja je obuhvaćena TIR karnetom, sprovede neki drugi carinski postupak. U praksi, razduženje se mora izvršiti u slučajevima kada se roba neposredno ponovo izvozi, odnosno kada se zajedno sa TIR karnetom podnese carinska deklaracija za carinski postupak, odnosno carinski dozvoljeno postupanje, kada se u mestu odredišta podnese carinska deklaracija, ili kada se roba smesti u prostor koji je odobren za skladištenje robe pod carinskim nadzorom, a u skladu sa propisima koji su na snazi u zemlji odredišta.

Kada ovlašćene carinarnice/carinske ispostave razduže TIR karnet bez primedbi od držaoca TIR karneta ili od Privredne komore Srbije – Udruženje za saobraćaj i telekomunikacije, ne može se više zahtevati plaćanje carine i drugih uvoznih dažbina osim ako potvrda o razduženju nije dobijena protivzakonito ili prevarom.

Smatraće se da je potvrda o razduženju TIR karneta dobijena protivzakonito ili prevarom kada je operacija TIR izvršena korišćenjem odeljka za robu drumskog vozila ili kontejnera koji su adaptirani u svrhe zloupotrebe ili kad su otkrivene takve zloupotrebe kao što su upotreba lažnih ili netačnih dokumenata, zamena robe, pokušaj povrede carinskih plombi, falsifikovanju karneta TIR, falsifikovanju početka ili završetka postupka TIR ili kada je potvrda o razduženju dobijena na neki drugi nezakonit način. Obrazac prijave o zloupotrebi dat je **u Prilogu 8. ovog akta.**

Neslaganje podataka iz spiska robe, odnosno iz robnog manifesta TIR karneta sa stvarnim sadržajem drumskog vozila, skupa vozila ili kontejnera ne smatra se kršenjem odredaba Konvencije od strane držaoca TIR karneta, ako se podnese dokaz da do neslaganja nije došlo zbog grešaka koje su počinjene namerno ili iz nehata u vreme utovara ili otpreme robe prilikom popunjavanja spiska robe, odnosno robnog manifesta.

Carinski organi zemlje polaska i odredišta neće smatrati da je držalac TIR karneta odgovoran za neslaganja koja se otkriju u tim zemljama, ako se neslaganja odnose na carinske postupke koji su prethodili ili su usledili nakon operacije TIR i u kojima držalac karneta nije bio angažovan.

4.5. Postupak kada se prekida i ponovo započinje prevoz po TIR sistemu

Kada se deo prevoza na osnovu TIR karneta obavlja preko područja neke države koja nije strana ugovornica TIR Konvencije, poslovi međunarodnog drumskog prevoza će se privremeno

obustaviti za taj deo putovanja. U tom slučaju carinski organi strane ugovornice na čijem se području putovanje nastavlja, prihvatiće TIR karnet radi ponovnog započinjanja posla međunarodnog drumskog prevoza, pod uslovom da su carinske plombe i identifikacione oznake ostali neoštećeni.

U takvim slučajevima carinarnice u kojima je prevoz na osnovu TIR karneta privremeno obustavljen ili ponovo prihvaćen, smatraće se usputnim izlaznim, odnosno usputno ulaznim carinarnicama.

5. PREVOZ TEŠKE ILI KABASTE ROBE

Pod pojmom teška i kabasta roba podrazumeva se svaki težak ili kabasti teret koji se zbog svoje težine, veličine ili prirode obično ne prevoze u zatvorenom drumskom vozilu ili zatvorenom kontejneru.

Teška ili kabasta roba se može prevoziti pod TIR karnetom ako se, po mišljenju carinskih organa, u polaznoj carinarnici, ova roba može lako identifikovati prema datom opisu ili se na njih mogu staviti carinske plombe i/ili identifikacione oznake kako bi se na taj način sprečila svaka zamena ili uklanjanje te robe bez ostavljanja vidljivih tragova.

Organji u polaznoj carinarnici mogu zahtevati da se uz TIR karnet prilože liste pakovanja, fotografije, planovi itd. koji su potrebni za identifikaciju robe koja se prevozi. U tom slučaju, carinski organ će overiti priložena dokumenta i jedan primerak dokumenata priključiće unutrašnjoj strani korica TIR karneta, a u svim spiskovima robe, odnosno robnim manifestima TIR karneta naznačiće se da su ta dokumenta priložena.

Carinski organi u usputnim carinarnicama strana ugovornica priznaće carinske plombe i/ili identifikacione oznake koje su stavili nadležni organi drugih strana ugovornica. Međutim, oni mogu da stave i nove carinske plombe i/ili identifikacione oznake. U tom slučaju oni će u kuponima TIR karneta koji se koriste na njihovom carinskom području, kao i u kuponima koji ostaju u TIR karnetu upisati podatke o novim obeležjima i/ili identifikacionim oznakama.

Teška ili kabasta roba može se prevoziti drumskim vozilima ili kontejnerima na koje nisu stavljenе carinske plombe, ukoliko to odobri carinski organ u polaznoj carinarnici.

Za drumska vozila ili kontejnere koji prevoze tešku ili kabastu robu ne zahteva se Uverenje o odobrenju.

Kod prevoza teške ili kabaste robe obaveza udruženja garanta odnosiće se ne samo na robu navedenu u TIR karnetu već i na robu koja se, iako nije navedena u karnetu, nalazi na platformi za utovar ili među robom koja je navedena u karnetu TIR.

U slučaju prevoza teške ili kabaste robe na koricama, kao i na svim kuponima TIR karneta stavlja se napomena „teška ili kabasta roba“ ispisana krupnim slovima na engleskom „*HEAVY OR BULKY GOODS*“ ili francuskom jeziku „*MARCHANDISES PONDÉREUSES OU VOLOMINEUSES*“.

Ako se istim vozilom prevozi kombinovana pošiljka koja se sastoji od teške ili kabaste robe i druge robe, potreban je **poseban TIR karnet za tešku ili kabastu, a poseban za drugu robu.**

6. PREVOZ ALKOHOLA I DUVANSKIH PROIZVODA

TIR karnetom se **ne mogu** se prevoziti:

1. Nedenaturisan etil-alkohol jačine 80 % zapr. ili jači (šifra harmonizovane tarife (HS): 22.07.10)
2. Nedenaturisani etil-alkohol alkoholne jačine manje od 80 %; zapr; rakije, likeri i druga alkoholna pića; složeni alkoholni proizvodi koji se koriste za proizvodnju pića (HS: 22.08)
3. Cigare, cigarilos i cigarete, koje sadrže duvan (HS: 24.02.10)
4. Cigarete koje sadrže duvan (HS: 24.02.20)
5. Duvan za pušenje, sa dodatkom ili bez dodatka zamene duvana (HS: 24.03.11 i 24.03.19)

Za prevoz ovih roba propisan je poseban karnet koji je obeležen oznakom „TOBACCO/ALCOHOL“ odnosno „DUVAN/ALKOHOL“ koji međunarodno udruženje IRU **ne izdaje** od 30.10.1994.

Napominjemo da se neprerađeni duvan, pivo i vino mogu prevoziti pod običnim TIR karnetom.

7. POSTUPAK U SLUČAJU UTVRĐENIH NEPRAVILNOSTI

Ako se utvrdi da je došlo do određenih nepravilnosti, ne popunjavaju se rubrike 24 do 28 na kuponu broj 2, a drumsko vozilo ili kontejner privremeno se zadržavaju do donošenja odluke o njegovom oslobođanju.

Ako su obeležja na drumskom vozilu ili kontejneru oštećena a carinarnica utvrdi da nema nedostataka u pogledu robe, dozvoljava se istup vozila ili kontejnera nakon stavljanja novih obeležja uz unošenje sledeće napomene u rubriku 27 kupona br.2. i u rubriku 5 talona: „oštećena carinska obeležja koja su prijavljena za carinjenje“.

Kada se utvrdi da su drumsko vozilo i kontejner prijavljeni za carinjenje nakon roka vremenskog roka određenog od strane polazne carinarnice ili usputne ulazne carinarnice, usputna izlazna carinarnica može da zatraži objašnjenje/izjavu vozača. Članom 39 TIR Konvencije propisano je da strane ugovornice neće pridavati značaj manjim odstupanjima u pogledu pridržavanja postavljenih rokova ili pravaca. Ako je objašnjenje zadovoljavajuće, overava se uverenje o razduženju, uz unošenje zabeleške u rubriku 20. kupona br.2 i u rubriku 5. talona: „Zabeleženo je zakašnjenje.....izazvano prema izjavi vozača.....“

Ako je TIR karnet izgubljen ili su iskorišćeni svi listovi, carinska ispostava je dužna, da na zahtev korisnika primi i overi novi obrazac TIR karneta kako bi na taj način omogućila nastavak prevoza. Novi TIR karnet se može overiti i u slučajevima kada se vrši pretovar robe iz jednog vozila u drugo. U slučaju udesa koji iziskuje pretovar robe u neko drugo vozilo ili kontejner, pretovar se može obaviti samo u prisustvu carinskog ili nekog drugog nadležnog

organa zemlje u kojoj se vozilo nalazi. Pomenuti organ sačinjava Zapisnik o nalazu (**Prilog 9 ovog akta – Proces-verbal de constant**), koji se nalazi u svakom TIR karnetu iza poslednjeg zelenog lista a carinski organi su u obavezi da ga overe. Overen zapisnik o nalazu mora da ostane u TIR karnetu sve do dolaska u odredišnu carinarnicu a uz njega se prilaže, ako je to moguće, i policijski zapisnik. Navedeno važi i za slučajeve kada se roba pretovara zbog kvara na vozilu.

7.1. Zapisnik o nalazu (Proces-verbal de constat)

Zapisnik o nalazu se nalazi iza poslednjeg zelenog lista a ispred poslednje korice karneta i služi za unos podataka o događajima tokom prevoza, kao što su nesreće ili neke druge nepravilnosti. Popunjavaju ga nadležni organi u saradnji sa nosiocem/držaocem karneta. List ostaje u karnetu i ukoliko je moguće, prilaže se zapisnici policije i drugih nadležnih organa. Način popunjavanja ovog zapisnika je sledeći:

<i>Rubrika 1.</i>	Upisuje se polazna/(e) carinska ispostava
<i>Rubrika 2.</i>	Upisuju se registarske oznake vozila i/ili identifikacioni broj kontejnera
<i>Rubrika 5:</i>	Rubrika mora biti popunjena podacima o nosiocu/držaocu TIR karneta
<i>Rubrika 6:</i>	Označava se kućica u zavisnosti da li su carinske plombe oštećene ili ne
<i>Rubrika 7:</i>	Označava se kućica u zavisnosti da li je oštećen prtljažni prostor ili ne, odnosno kontejner
<i>Rubrika 8:</i>	Napomene – zapažanja, komentari
<i>Rubrika 9:</i>	Upisuje se podatak o utvrđenom stanju robe, odnosno da nije utvrđen nedostatak robe, ili da roba nedostaje (M), ili da je roba uništena (D)
<i>Rubrika 10:</i>	Upisuju se oznake prtljažnog prostora ili kontejnera, kao i oznake i brojevi paketa i artikala
<i>Rubrika 11:</i>	Upisuje se broj i vrsta pakovanja i opis robe
<i>Rubrika 12:</i>	Oznakom (M) obeležava se nestala roba a oznakom (D) uništena roba
<i>Rubrika 13:</i>	Napomene / zapažanja – posebno ukazati na podatak o uništenoj ili nestaloj robi
<i>Rubrika 14:</i>	Upisuje se datum, mesto i okolnosti nesreće
<i>Rubrika 15:</i>	Upisuju se podaci o preduzetim merama kako bi se nastavila tranzitna operacija označavanjem kvadratiča u polju za: broj i oznaku novopostavljenih plombi, pretovar robe (iz rub.16) i druge podatke
<i>Rubrika 16:</i>	Ako je roba pretovarena na drugo vozilo, u ovu rubriku se upisuju podaci o registarskom broju vozila, identifikaciji kontejnera, broju Uverenja o odobrenju za prevoz robe po TIR karnetu i novopostavljenim carinskim plombama
<i>Rubrika 17:</i>	Mesto, datum, pečat i podaci o nadležnom organu koji je sastavio zapisnik
<i>Rubrika 18:</i>	Overa pečatom i potpisom sledeće carinske ispostave prevoza pod TIR

	karnetom
--	----------

TIR karnet može se razdužiti bez primedbi ili sa primedbama. Ako je razduženje sa primedbama, te primedbe moraju da se odnose na činjenice koje su u vezi samo sa operacijom TIR i treba da budu **jasno naznačene u TIR karnetu.**

7.2. Postupak kod nerazduženih TIR karneta

Po isteku roka koji je određen za prijavljivanje pošiljke koja se prevozi na osnovu TIR karneta, polazna carinarnica (carinarnica izvoznog carinjenja) ili granična ulazna carinarnica, šalje urgenciju carinarnici koja je u rubrici 22 kupona 1 i 2 TIR karneta, upisana kao carinarnica kojoj se roba upućuje na odgovarajućem obrascu (**u prilogu br. 10 ovog akta**). Zahtev za proveru i odgovor mora biti u pisanom obliku. Odgovor se odmah, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 3 dana, dostavlja nadležnoj carinarnici na gorenavedenom obrascu, a nadležna carinarnica predmetnu dokumentaciju zajedno sa obrascem šalje Upravi carina na dalju nadležnost.

Po dobijanju informacije o nerazduženom TIR karnetu, Uprava carina sporovodi postupak potrebne provere u Safe TIR u roku od 48 sati. Po isteku tog roka, u slučaju pozitivnog rezultata, o tome obaveštava carinarnicu koja je podnela zahtev i koja je u obavezi da razduži predmetni TIR karnet, a u slučaju negativnog rezultata, UC upućuje zahtev (urgenciju) prevozniku (domaćem ili stranom) da dostavi dokaz da je TIR karnet na propisan način razdužen.

Nakon toga se zahtev za razduženje upućuje i Privrednoj komori Srbije – Udruženje za saobraćaj i telekomunikacije, koja je nacionalno garantno udruženje, da u roku do 3 meseca podnese dokaz da je navedena TIR operacija na propisan način okončana. Uz zahtev se prilaže fotokopija kupona 1 navedenog TIR karneta, odgovor na urgenciju carinarnici/carinskoj ispostavi koja je zadužila nerazdužen TIR karnet i fotokopija dokaza da je zahtev poslat prevozniku.

Ukoliko je uz sve provere dokazano da je TIR karnet uredno razdužen, Uprava carina šalje sve podatke carinarnici koja je poslala urgenciju da može uredno razdužiti predmetni TIR karnet.

Ukoliko TIR karnet ipak nije razdužen, ili je razdužen pod primedbom pokreće se postupak za naplatu carine i drugih uvoznih dažbina. Nadležna carinarnica donosi rešenje u upravnom postupku o naplati uskraćene carine i drugih dažbina i original rešenja šalje Upravi carina koja ih prosledjuje Privrednoj komori Srbije i nosiocu TIR karneta.

Uprava carina ima pravo da zahteva upлатu carine i drugih dažbina samo ukoliko je, u roku od godinu dana, računajući od datuma kada je primljen (registrovan) TIR karnet, pismenim putem obavestila Udruženje da isprava nije razdužena ili da je razdužena pod primedbom. Zahtev za plaćanje iznosa navedenih dažbina dostaviće se udruženju garantu najranije tri meseca po isteku datuma kada je to udruženje obavešteno da isprava nije razdužena ili da je razdužena pod primedbom.

U skladu sa članom 41. TIR Konvencije, kada carinski organi prihvate da roba, koja je navedena u spisku robe, odnosno u robnom manifestu TIR karneta uništena, nepovratno izgubljena nesrećnim slučajem ili usled delovanja više sile, ili da se pojavi manjak usled same prirode robe, odobriće se oslobođenje od plaćanja carine i drugih uvoznih dažbina.

8. POSTUPAK SA ROBOM KOJA SE PREVOZI NA OSNOVU TIR KARNETA A ZA KOJU IZNOS CARINE I DRUGIH UVозNIH DAŽBINA PRELAZI MAKSIMALNI IZNOS GARANCIJE UTVRĐEN TIR KONVENCIJOM

Ukoliko prema proceni carinskih organa, iznos carine i drugih uvoznih dažbina za robu navedenu u spisku robe, odnosno u robnom manifestu, prelazi najviši iznos utvrđen TIR Konvencijom prema odredbama člana 4. Konvencije carinarnica **ne može da zahteva polaganje dopunskog obezbeđenja u vidu novog dodatnog TIR karneta ili nacionalne nadzorničke isprave.**

U skladu sa zaključenim Aneksom I Ugovora između Privredne komore Srbije i Uprave carina kojim se garantuje prevoz robe pod karnetom TIR, Upravi carina Srbije je **od 01.01.2012. godine odobren novi garantni nivo za tranzit robe uz upotrebu TIR karneta i to u iznosu od 60 000 EUR.**

9. PRIMENA NACIONALNIH PROPISA

Odredbama TIR Konvencije ne isključuje se primena ograničenja i kontrola propisanih na osnovu nacionalnih propisa iz oblasti zaštite javne bezbednosti i morala, zdravnja ili života lica, zaštite životinja i biljaka, očuvanja životne sredine, zaštite prirodnih retkosti, kulturnog nasleđa, umetničke, istorijske, arheološke, etnološke ili tehnološke vrednosti, zaštite autorskih prava i drugih srodnih prava, prava industrijske svojine i sl.

Takođe, odredbama ove Konvencije ne isključuje se primena drugih nacionalnih ili međunarodnih odredbi kojima je regulisan prevoz.

U cilju utvrđivanja da li se radi o robi koja podleže veterinarskoj, fitosanitarnoj, sanitarnoj ili nekoj drugoj kontroli, ulaznim carinarnicama se preporučuje da utvrde da li o tome postoji neka oznaka u TIR karnetu.

10. TIR - EPD

U Beogradu, 05.12.2011. godine Uprava carina, PKS i Međunarodno udruženje za drumski transport (IRU) su potpisali trilateralni Memorandum o razumevanju, kojim su utvrđene osnove saradnje na primeni i korišćenju informatičkih tehnologija. Ovim Memorandumom bliže su definisane osnove primene sistema Safe TIR u realnom vremenu, kao i primene sistema TIR-EPD.

Prema tački 1. potписаног Memoranduma, Safe TIR sistem u realnom vremenu definisan je kao internet sistem, koji je razvijen od strane IRU-a, a koji omogućava bezbednu razmenu podataka o transportnim sredstvima koji obavljaju tranzitne operacije uz upotrebu TIR karneta.

Safe TIR sistem u realnom vremenu je počeo da funkcioniše od 4. januara 2012. godine.

Istom tačkom Memoranduma definisano je da primena sistema TIR-EPD (sistem TIR elektronske pred-deklaracije) omogućuje prevoznicima da pre otpočinjanja tranzitnih operacija uz upotrebu TIR karnete dostave u elektronskoj formi pred-deklaraciju sa TIR podacima Upravi carina. To praktično znači da primena ovog sistema omogućuje držaocima TIR karneta da unesu u svoj elektronski sistem i proslede svim ugovornim stranama koje primenjuju ovaj sistem podatke o TIR karnetima, pre njihovog dolaska na graničnu ili polaznu carinarnicu. Važno je napomenuti i da se taj način poslati podaci proveravaju u IRU pre nego što se pošalju carinskim administracijama. Na ovaj način se korišćenjem TIR-EPD aplikacije, osim ubrzavanja i olakšanja obrade podataka, povećava i sigurnost čitavog TIR sistema.

TIR EPD aplikacija je dostupna od 4. januara 2012. godine, a uputstvo za korišćenje aplikacije se nalazi u elektronskoj pošti vezanoj za ISCS.

Kao logička dopuna primeni navedenih sistema, a na zahtev Uprave carina, potpisanim Memorandumom definisana je i mogućnost provere statusa (validnosti) određenog TIR karneta koga držalač u tom momentu podnosi radi odobrenja tranzitnog postupka kroz carinsko područje Republike Srbije. Ova provera vršiće se automatski, korišćenjem IRU baze podataka o TIR karnetima. Sama provera vršiće se preko automatskog i bezbednog sistema, koji je dostupan 24 časa dnevno svih 7 dana u nedelji i Uprava carina će ga koristiti bez finansijske nadoknade.

11. EVIDENCIJA TIR KARNETA

Evidencija TIR karneta i postupak po TIR karnetu vodi se na način shodno Objasnjenu za kompjuterizovani tranzitni postupak i Korisničkom uputstvu za NCTS aplikaciju.

Ovo objašnjenje stupa na snagu dana 25.01.2015. godine.

PRILOG:

- Prilog br. 1: Spisak carinskih ispostava koje su ovlašćene da vrše pregled vozila radi izdavanja uverenja o odobrenju
- Prilog br. 2: Izveštaj o odobrenju za TIR za standardno vozilo sa čvrstim stranama – uključujući vozila sa rashladnim uređajima
- Prilog br. 3: Izveštaj o odobrenju za TIR vozilo sa stranama i pomičnim ciradama
- Prilog br. 4: Izveštaj o odobrenju za TIR vozila sa stranama i pomičnim ciradama – trake i kuke
- Prilog br. 5: Izveštaj o odobrenju za TIR Aneks – pregled hidraulične pumpe prilikom utovara/istovara
- Prilog br. 6: Izveštaj o odobrenju za TIR vozila – cisterne za prevoz tečnih tereta

- Prilog br. 7: Izveštaj o odobrenju za TIR kombi vozilo
- Prilog br. 8: Obrazac za prijavu zloupotrebe (FRF)
- Prilog br. 9: Model obrasca za usklađivanje
- Prilog br. 10: Zapisnik o nalazu

Dostavljeno:

- Ministarstvu finansija – Sektoru za carinski sistem i politiku,
- Svim sektorima u Upravi carina,
- Odeljenju za unutrašnju kontrolu,
- Odeljenju revizije,
- Odeljenju za međunarodnu carinsku saradnju i evropske integracije,
- Birou direktora,
- Privrednoj komori Srbije, Resavska 13-15

D I R E K T O R

Miloš Tomić

PRILOG 1

**SPISAK CARINSKIH ISPOSTAVA KOJE SU OVLAŠĆENE DA
VRŠE PREGLED VOZILA RADI IZDAVANJA UVERENJA O ODOBRENJU**

1. CI Luka Beograd (11029)
2. CI Luka i skladišta Novi Sad (21016)
3. CR Železnička stanica Niš (15075)
4. CI Kragujevac (17019)
5. CI Kraljevo (14052)

PRILOG 2

IZVEŠTAJ O ODOBRENJU ZA TIR ZA STANDARDNO VOZILO SA ČVRSTIM STRANAMA – UKLJUČUJUĆI VOZILA SA RASHLADnim UREĐAJIMA

Broj registracije vozila: Broj Šasije: Zatezanje cirade: <small>(Priručnik o) TIR Konvenciji, Aneks 2, skica br. 9.2.</small>	<p>11: Profil krova - gornji profil - točkići i ležajevi</p> <p>☐ Razmak između gornjih točkića (ležajeva) NE prelazi 60 cm !</p> <p>☐ Gornji profil MORA obezbediti preklapanje cirade BAR četvrte razmaka između točkića (ležajeva) !</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-top: 10px;"> <p style="text-align: center;">VAŽNO:</p> <p style="text-align: center;">Ne može se omogućiti pristup tovarnom prostoru između gornjih točkića na gornjem profilu! Ruka ne može da ima pristup u tovarni prostoru! Ako ruka ima pristup u tovarni prostoru tada se moraju montirati DODATNI gornji točkići!</p> </div> <p>Metalni prstenovi: (TIR prstenovi):</p> <p>☐ TIR prstenovi su montirani na vozilo (t.j. na stranama) na takav način da se ne mogu skinuti ili zameniti a da se ne ostave očigledni tragovi. Upotreba POP nitni dozvoljava se samo ako ne postoji prilaz da bi se one skinule ili zamenile kada je cirada zategnuta i obezbedjena</p> <p>☐ Razmaci između TIR prstenova ne prelaze 20 cm. (Razmaci koji ne prelaze 30 cm su prihvativi preko vertikalnih stubova ako su TIR prstenovi preklopjeni ka stranici a okca su ovalna i tako mala da usko prelaze preko TIR prstenova).</p> <p>☐ Svi TIR prstenovi su u dobrom stanju, netaknuti i nemanipulisani t.j. prstenovi nisu presečeni.</p> <p>12: Zatezanje sajle (TIR sajle):</p> <p>☐ Čelična sajla ima bar 3 mm u prečniku - dozvoljava se obloga od providne i nerastegljive plastike.</p> <p>☐ Sajla od konoplje ili sisala treba da ima bar 8 mm u prečniku - MORA imati providnu oblogu od nerastegljive plastike.</p> <p>☐ Sajla je iz jednog komada i vidljiva je svojom celom dužinom. (Nijedan deo sajle ne može biti pokriven ili omotan dodatnim materijalom, t.j. lepljivom trakom).</p> <p>☐ Sajla ima metalne završetke na oba kraja. Učvršćivač svakog završetka uključuje šuplju nitnu koja prolazi kroz sajlu - da bi se omogućilo provlačenje žice ili trake carinske plombe.</p> <p>☐ Sajla nije duža nego što je to neophodno (npr. NE dozvoljava se postojanje omči između TIR prstenova).</p>
---	---

PRILOG 3

IZVEŠTAJ O ODOBRENJU ZA TIR ZA VOZILO SA STRANAMA I POMIČNIM CIRADAMA

Broj registracije vozila:	
Broj Šasije:	
Zatezanje cirade: (Priučnik o) TIR Konvenciji, Aneks 2, skica br. 9.2.	<p>11: Profil krova - gornji profil - točkići i ležajevi</p> <p>☐ Razmak izmedju gornjih točkića (ležajeva) NE prelazi 60 cm !</p> <p>☐ Gornji profil MORA obezbediti preklapanje cirade BAR četvrte razmaka izmedju točkića (ležajeva) !</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-top: 10px;"> <p style="text-align: center;">VAŽNO:</p> <p style="text-align: center;">Ne može se omogućiti pristup tovarnom prostoru izmedju gornjih točkića na gornjem profilu! Ruka ne može da ima pristup u tovarni prostor! Ako ruka ima pristup u tovarni prostor tada se moraju montirati DODATNI gornji točkići!</p> </div>
(TIR Konvencija, Aneks 2, Član 3, Paragrafi 6-10). Takodje videti Objasnjenje.	<p>Metalni prstenovi: (TIR prstenovi):</p> <p>☐ TIR prstenovi su montirani na vozilo (t.j. na stranama) na takav način da se ne mogu skinuti ili zameniti a da se ne ostave očigledni tragovi. Upotreba POP nitni dozvoljava se samo ako ne postoji prilaz da bi se one skinule ili zamenile kada je cirada zategnuta i obezbedjena</p> <p>☐ Razmaci izmedju TIR prstenova ne prelaze 20 cm. (Razmaci koji ne prelaze 30 cm su prihvativi preko vertikalnih stubova ako su TIR prstenovi preklopjeni ka stranici a okca su ovalna i tako mala da usko prelaze preko TIR prstenova).</p> <p>☐ Svi TIR prstenovi su u dobrom stanju, netaknuti i nemanipluisani t.j. prstenovi nisu presečeni.</p>
(TIR Konvencija, Aneks 2, Član 3, Paragrafi 6-10). Takodje videti Objasnjenje i skice VAŽNO Najljonske sajle - sa ili bez plastične obloge - NISU dozvoljene!	<p>12: Zatezanje sajle (TIR sajle):</p> <p>☐ Čelična sajla ima bar 3 mm u prečniku - dozvoljava se obloga od providne i nerastegljive plastike.</p> <p>☐ Sajla od konopije ili sisala treba da ima bar 8 mm u prečniku - MORA imati providnu oblogu od nerastegljive plastike.</p> <p>☐ Sajla je iz jednog komada i vidljiva je svojom celom dužinom. (Nijedan deo sajle ne može biti pokriven ili omotan dodatnim materijalom, t.j. lepljivom trakom).</p> <p>☐ Sajla ima metalne završetke na oba kraja. Učvršćivač svakog završetka uključuje šuplju nitnu koja prolazi kroz sajlu - da bi se omogućilo provlačenje žice ili trake carinske plombe.</p> <p>☐ Sajla nije duža nego što je to neophodno (npr. NE dozvoljava se postojanje omči izmedju TIR prstenova).</p>

PRILOG 4

IZVEŠTAJ O ODOBRENJU ZA TIR ZA VOZILA SA STRANAMA I POMIČNIM CIRADAMA - TRAKE I KUKE

Broj registracije vozila:			
Broj šasije:			
Ploombiranje:	<p>Traženi broj carinskih plombi i zaštita:</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-top: 10px;"> <p>Potreban broj plombi za efikasno carinsko obezbedjenje vozila:</p> <p>JASNO NAZNAČITI broj potrebnih plombi</p> </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 10px; margin-top: 10px;"> <p>VAŽNO</p> <p>U slučajevima da je potrebno više od JEDNE carinske plombe radi bezbednog carinskog ploombiranja vozila, broj takvih plombi <i>mora</i> se naznačiti u Sertifikatu o odobrenju pod tačkom 5.</p> <p>Skica ili fotografija se mora priložiti uz Sertifikat o odobrenju koja tačno prikazuje mesto carinskih plombi.</p> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 10px;"> <div style="text-align: center;"> ☐ Carinska plomba(e) je adekvatno zaštićena <hr/> ☐ Na vozilo je stavljena TIR tablica kako je navedeno u članu 16 i Aneksu 5 Konvencije. <hr/> ☐ <div style="background-color: green; color: white; padding: 2px 10px; border-radius: 5px; text-align: center;">ODOBRENO</div> <p>Vozilo ispunjava tehničke uslove kako je navedeno u Aneksu 2 TIR Konvencije</p></div> <div style="text-align: center;"> ☐ <div style="background-color: red; color: white; padding: 2px 10px; border-radius: 5px; text-align: center;">NIJE ODOBRENO</div> <p>Vozilo NE ispunjava tehničke uslove kako je navedeno u Aneksu 2 TIR Konvencije</p> </div> </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 10px; margin-top: 10px;"> <p>Aneks 2, Član 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) Nikakva roba ne može se izneti ili uneti u ploombirani deo vozila a da se ne ostave očigledni tragovi neovlašćenog rukovanja ili lomljenja carinske plombe (b) Carinske plombe mogu se staviti jednostavno i efikasno (c) Vozilo nema nikakav skriveni prostor gde se roba može sakriti (d) Svi prostori, u kojima se roba može nalaziti, pristupačni su za carinski </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 10px; margin-top: 10px;"> <p>Vozilo nije u skladu sa propisima iz sledećih razloga:</p> <hr/><hr/><hr/><hr/> </div>		
ODLUKA:	<p>Mesto i datum:</p> <hr/> <p>Potpis:</p> <hr/> <p>Potpis:</p> <hr/>		

PRILOG 5

IZVEŠTAJ O ODOBRENJU ZA TIR ANEKS – PREGLED HIDRAULIČNE PUMPE PRILIKOM UTOVARA / ISTOVARA

Registracioni broj vozila	
Broj šasije	
Konstrukcija: (TIR Konvencija, Aneks 2, član 2, Paragraf 1 (a-b))	1: Obezbeđenje sastavnih delova – obetbeđenje rampe, gornje ploče sa šarkama i pokretnih delova. ☐ Ceo prostor za utovar/istovar je pokriven hidrauličnom rampom ☐ Otvor za utovar/istovar je delimično pokriven rampom (donji deo) i delimično pokriven čvrstom gornjom pločom sa šarkama (gornji deo) ☐ Konstrukcija i sastavni delovi su dovoljne jačine – rampa, gornja ploča sa šarkama i pokretni delovi
Zatvaranje: (TIR Konvencija, Aneks 2, član 2, Paragraf 1 (a-b)) – Objašnjenje 2.2.1 (b))	2: Rampa i gornja ploča efikasno zatvaraju prostor za utovar/istovar – bez pristupa tovarnom delu. ☐ Kada je vozilo carinski plombirano, ne može se manipulisati rampom (ne može se spustiti) ☐ Rampa delotvorno preklapa gornju ploču sa šarkama
Šarke: (TIR Konvencija, Aneks 2, član 2, Paragraf 1 (a-b)) – Objašnjenje 2.2.1 (b))	3: Obezbeđenje Šarki koje povezuju hidraulični sistem i rampu: ☐ Rampa ne može da se rastavi od hidrauličnog sistema (pokretni delovi) a da se ne ostave vidljivi tragovi. Obezbeđenje šarki. NITNOVANO / ZAVARENO
Mesto za carinsku plombu: (TIR Konvencija, Aneks 2, član 2, Paragraf 1 (a-b)) – Objašnjenje 2.2.1 (b))	4: Šarke za gornju ploču: ☐ Ležišta ili osovine šarki su montirani na šasiju varenjem ili zavrtnjima koji su obezbeđeni varenjem ☐ Osovine šarki su obezbeđene varenjem
	5: Obezbeđenje mesta za carinsku plombu: ☐ Mesto za carinsku plombu je obezbeđeno varenjem ili spojnicom kojom se rukuje sa obe strane ☐ Carinska plomba je zaštićena na odgovarajući način

PRILOG 6

IZVEŠTAJ O ODOBRENJU ZA TIR VOZILA – CISTERNE ZA PREVOZ TEČNIH TERETA–

Registarski broj vozila:	
Broj šasije:	
Konstrukcija: (TIR Konvencija, Aneks 2, Član 2, paragraf 1 (a) - Objašnjenje 2.2.1 (a-d))	<p>1: <u>Tovarni deo (tank) je montiran na takav način da se ne može skinuti sa šasije a da se ne ostave vidljivi tragovi:</u></p> <p>☐ Tank je montiran zartnjima i maticama koje su zavarene za zavrtanje.</p> <p>☐ Čvrste nitne - dugotrajne</p> <p>☐ Varenje</p>
Poklopci otvora: (TIR Konvencija, Aneks 2, Član 2, paragraf 1 (a-b), Objašnjenje 2.2.1 (a-b) - takođe videti slike 1-4 i Aneks 6, skice br. 1-1a)	<p>2: <u>Obezbedjenje poklopaca otvora:</u></p> <p>☐ Obezbedjenje ležišta i naseda zabravnog sistema NITNOVANO / ZAVARENO</p> <p>☐ Obezbedjenje ručke i operativnog sistema za zatezanje poprečne šipke poklopca ili obezbedjenje zabravnog sistema: NITNOVANO / ZAVARENO</p> <p>☐ Obezbedjenje šarki i osovina šarki. NITNOVANO / ZAVARENO</p> <p>☐ Mesto za carinsku plombu obezbedjeno je varenjem ili čvrstim nitnama - upotreba 'pop' nitni NIJE dozvoljena.</p>
VIDLJIVA creva za utovar-istovar (TIR Konvencija, Aneks 2, Član 2, paragraf 1 (a-b), Objašnjenje 2.2.1 (a-d)).	<p>3: <u>Obezbedjenje prirubnica i vidljivih creva za istovar tečnih tereta .</u></p> <p>☐ Obezbedjenje creva - svi delovi (i sklopni delovi) spojeni su varenjem.</p> <p>☐ Obezbedjenje prirubnica i zavrtnja kojima se montiraju i spajaju creva. NITNOVANO / ZAVARENO</p> <p>☐ Obezbedjenje poklopca izlaza pražnjenja i slavine</p>
Spremište za ventile: (TIR konvencija, Aneks 2, Član 2, paragraf 1 (a-b), Objašnjenje 2.2.1 (a-b) - takođe videti slike 1-4 and Aneks 6, skice br. 1-1a).	<p>4: <u>Obezbedjenie spremišta za ventile i creva:</u></p> <p>☐ Konstrukcija i sastavni delovi su dovoljne jačine - strane, dojni i gornji deo.</p> <p>☐ Spremište za ventile i creva montirano je na vozilo na takav način da se ne može skinuti a da se ne ostave vidljivi tragovi.</p> <p>☐ Obezbedjenje šarki i osovina šarki za vrata (ili poklopac) - upotreba 'pop' nitni NIJE dozvoljena.</p> <p>☐ Mesto za carinsku plombu je obezbedjeno varenjem ili spojnicom kojom se rukuje s obe strane.</p>

PRILOG 7:

IZVEŠTAJ O ODOBRENJU ZA TIR ZA KOMBI VOZILO

Registracioni broj vozila:	
Broj šasije:	
Konstrukcija: <p style="margin-left: 20px;">(TIR Konvencija, Aneks 2, Član 2, Paragraf 1 (a))</p>	
<p>1: Sastavni delovi tovarnog dela sastavljeni su:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Zavrtnjima koji su montirani sa spoljašnje strane i maticama sa unutrašnje koje su zavarene za zavrtanje ☐ Nitnama montirane sa spoljašnje strane i obezbedjene sa unutrašnje strane. ☐ Varenjem ☐ Profilima napravljenim od fiber stakla ili plastičnog materijala - spojeni varenjem ☐ Pod tovarnog prostora je obezbedjen na drugi način - npr. pod je potpuno integriran deo 	
<p>Bočna vrata:</p> <p style="margin-left: 20px;">(TIR Konvencija, Aneks 2, Član 2, Article 2, Paragraf 1 (a-b), Objasnjenje 2.2.1 (a-b)).</p>	
<p>2: Obezbeđenje sistema zatvaranje vrata - pojedinačnih krila vrata</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Mesto za carinsku plombu obezbeđeno je varenjem ili spojnicom kojom se rukuje s obe strane sastavnih delova spojnica 	
<p>Zadnja vrata:</p> <p style="margin-left: 20px;">(TIR Konvencija, Aneks 2, Član 2, Paragraf 1 (a-b), Objasnjenje 2.2.1 (a-b) - videti takođe sliku 1-4 i Aneks 6, skica br. 1-1a).</p>	
<p>3: Obezbeđenje sistema zatvaranja vrata</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Mesto za carinsku plombu obezbeđeno je varenjem ili spojnicom kojom se rukuje s obe strane sastavnih delova spojnica 	
<p>VAŽNO Moguće da je vozilu koje ima zadnja vrata potrebno staviti dve carinske plombe da bi se obezbedila vrata - po jedna za svako krilo.</p> <p>4: Obezbeđenje šarki i osovina šarki:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Ležišta ili osovine šarki montirani su na šasiju varenjem ili zavrtnjima koji su obezbeđeni varenjem ☐ Obezbeđenje šarki koje su montirane na zadnja vrata, t.j. zavrtnji zavareni i nema prilaza zavrtnjima ili su obezbeđene dugim zavrtnjem koji je montiran vertikalno kroz vrata. 	

PRILOG 8

OBRAZAC ZA PRIJAVU ZLOUPOTREBE (FRF)

1. Falsifikovanje karneta TIR

Državljanstvo nosioca karneta _____
Država u kojoj je karnet TIR prvi put predočen carini _____
Broj uključenih karneta TIR (jedan ili više) _____
Oznake falsifikovanog (ih) karneta _____
Kako je utvrđen falsifikat _____

2. Falsifikovanje početka ili završetka postupka TIR

Naziv carinske ispostave koja je iskorišćena za falsifikovani početak ili završetak postupka TIR _____

3. Vozilo posebno dograđeno za nezakonitu upotrebu

Država registracije vozila _____
Mesta koja služe za skrivanje _____
 Vozilo sa pomičnom ciradom

4. Falsifikovana potvrda o odobrjenju TIR vozila

Država registracije vozila _____
 Falsifikovanje u cilju izbegavanja postupka odobrenja
 Falsifikovanje u ciljukrijumčarenja robe
Broj šasije vozila _____ Tip vozila _____
 Odobrenje po tipu vozila
 Pojedinačno odobrenje

5. Vrsta i količina krijumčarene robe _____

Legalno prijavljena roba _____

6. Podaci o korišćenom putnom pravcu _____

7. Drugi razlozi za slanje obrasca

Carinska ispostava i datum:

Pečat

Potpis carinskog službenika

Dostaviti na faks br.

PRILOG 9**MODEL OBRASCA ZA USKLAĐIVANJE**

Model obrasca za usklajivanje (MRF)							
Ispunjavanje podnositelja zahteva za usklajivanje							
Odredište :							
Carinarnica: (neobavezno)				Odredišna carinska ispostava:			
Naziv:				Naziv:			
Primljeno dana:				Primljeno dana:			
Datum:				Datum:			
Pečat				Pečat			
Deo A – Podaci koje je potrebno potvrditi							
Izvor podataka		<u>Karnet TIR</u>			<u>Podaci iz Safe TIR-a</u>		
Serijski broj karneta TIR	Naziv ili broj odredišne carinske ispostave	Referentni broj naveden u potvrdi o završetku postupka TIR (rub.24-28 kupona br.2) u odredišnoj carinskoj ispostavi	Datum naveden u potvrdi o završetku postupka TIR na odredišnoj carinskoj ispostavi	Broj stranice	Delimični/potpuni istovar	Završetak postupka TIR potvrđen sa primedbom ili bez primedbe na odredišnoj carinskoj ispostavi	Broj pakovanja (neobavezno)
U prilogu: <u> </u> Fotokopija kontrolnih listova karneta TIR Drugo:							
Deo B – Odgovor odredišne carinske ispostave							
Potvrda <u> </u>		Ispravka <u> </u> (molimo ispod upisati potrebne ispravke)			Nisu nađeni referentni podaci o završetku postupka TIR <u> </u>		
Serijski broj karneta TIR	Naziv ili broj odredišne carinske ispostave	Referentni broj naveden u potvrdi o završetku postupka TIR (rub.24-28 kupona br.2) u odredišnoj carinskoj ispostavi	Datum naveden u potvrdi o završetku postupka TIR na odredišnoj carinskoj ispostavi	Broj stranice	Delimični/potpuni istovar	Završetak postupka TIR potvrđen sa primedbom ili bez primedbe na odredišnoj carinskoj ispostavi	Broj pakovanja (neobavezno)
Napomene:							
Datum:		Pečat i potpis odredišne carinske ispostave:					
Uprava carina (neobavezno)							
Napomene:							
Datum:		Pečat i/ili potpis					

PRILOG 10:

ZAPISNIK O NALAZU

Sačinjen na osnovu člana 25. Konvencije TIR

(videti takođe pravila 13 do 17 koja se odnose na upotrebu isprave za karnet TIR)

1. Polazna carinarnica		2. Karnet TIR br. 00000000	
		3. Izdata od IRU – međunarodno udruženje za drumske prevoze	
4. Registarske oznake drumskih vozila Identifikacioni brojevi kontejnera		5. Držalac isprave	
6. Carinska obeležja / oštećena neoštećena		8. Primedbe	
7. Odeljak za robu oštećen neoštećen ili kontejner/i			
9 -- Nema manjka robe		Roba označena u rubrikama 10 do 13 nedostaje (M) ili je uništена (D) kao što je naznačeno u rubrici 12	
12. (a) Odeljak/ci za robu ili kontejner/i (b) Oznaka ili brojevi koleta ili artikala	11. Broj i vrsta koleta i artikala; opis robe	12. M ili D	13. Primedbe (naznačiti količinu koja nedostaje ili koja je uništена)
14. Datum, mesto i okolnosti udesa			
15. Mere preduzete da se nastavi posao TIR ☐ Stavljanje novih obeležja broj.....karakteristike..... ☐ Pretovar robe (vidi rubriku 16) ☐ Ostalo			
16. Ako je roba pretovarena:karakteristike zamenjenih drumskih vozila ili kontejnera			
Registarska oznaka	Odobren	Broj uverenja o odobrenju	Broj i karakteristike stavljenih obeležja
da	ne		
a) vozilo Identifikacioni broj			
b) kontejner			
17. Organ koji je sačinio ovaj zapisnik (Mesto, datum, pečat)		18. Overa naredne carinarnice koja je u vezi sa Karnetom TIR (Potpis)	
		(Pečat)	

Označiti sa H odgovarajuće kućice